

بِسْمِ اللّٰهِ
رَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بیوهوشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

جنبه‌های روانی- اجتماعی ورزش رقابتی کودکان و جوانان

تألیف

دکتر علیرضا بهرامی
(عضو هیأت علمی دانشگاه اراک)

سروشناه	-۱۳۴۶	: بهرامی، علیرضا،
عنوان و نام پدیدآورنده	: جنبه های روانی- اجتماعی ورزش رقابتی کودکان و جوانان/ تالیف علیرضا بهرامی.	
وضعیت ویراست	: اول	
مشخصات نشر	: تهران: پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، انتشارات، ۱۳۹۴.	
مشخصات ظاهری	: ۳۱۰ ص؛ مصور، جدول، نمودار.	
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۵۸-۷۳-۹	
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا	
یادداشت	: کتابنامه	
موضوع	: ورزش برای کودکان -- جنبه های روان شناسی	
موضوع	: ورزش برای کودکان -- جنبه های اجتماعی	
موضوع	: رقابت (روان شناسی) در کودکان	
موضوع	: رقابت (روان شناسی) در جوانان	
موضوع	: رقابت های ورزشی	
شناسه افزوده	: پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی، انتشارات	
رده بندی کنگره	: RJ۱۲۳/۹۴۹	
رده بندی دیوبی	: ۶۱۲/۰۴۰۸۳	
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۱۱۷۸۳۳	

پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی

جنبه های روانی- اجتماعی ورزش رقابتی کودکان و جوانان

تالیف: دکتر علیرضا بهرامی

شابک: ۹۷۸-۷۳-۶۸۵۸-۶۰۰

ناشر: پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی

شماره گان: ۱۰۰۰ نوبت چاپ: تهران، اول ۱۳۹۴ قطع: وزیری

لیتوگرافی: الغدیر چاپ و صحافی: الغدیر

قیمت: ریال

تهران: خیابان مطهری، خیابان میرعماد، کوچه پنجم، پلاک ۳- کد پستی: ۱۵۸۷۹۵۸۷۱۱

تلفن: ۰۲۱ ۸۸۷۴۷۸۸۴ نمایر: ۸۸۷۳۹۰۹۲

کلیه حقوق برای پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری محفوظ است.

تقدیم به:

روح بزرگ، پاک و آسمانی پدر و مادرم که عالمانه به من آموختند چگونه در عرصه زندگی به خداوند متعال توکل کرده، تلاش و ایستادگی را تجربه نمایم، به همسرم که اگر پشتیبانی، همدلی و هم فکری ایشان نبود انجام این کار میسر نمی شد، به فرزند عزیزم که لبخندش بوی طراوت بهار دارد و به همه آنایی که برای پیشرفت و اعتلای جمهوری اسلامی ایران تلاش می کنند بویژه دانشجویان، مردمیان و پژوهشگران علاقهمند به حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی

پیشگفتار پژوهشگاه

تریبیت بدنی و علوم ورزشی به عنوان یک حوزه علمی دانشگاهی در سال های اخیر روند رو به رشدی را در تمامی زمینه های آموزشی، پژوهشی و اجرایی داشته است. یکی از مسایل مهم مورد توجه مسئولان و برنامه ریزان، شناسایی، فراهم سازی و تقویت زمینه های لازم برای تولید دانش علوم ورزشی و به کارگیری علوم ورزشی تولید یافته در عرصه های ورزش قهرمانی و میادین بین المللی و نیز ورزش همگانی و سلامت عمومی است. به همین جهت پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی که در راستای سیاست های علمی، آموزشی و پژوهشی خود، برای انتقال آخرين یافته ها به منظور توسعه روزافزون دانش و فناوری در ایران اسلامی بنیان نهاده شده، در نظر دارد با فراهم کردن بسترهای مناسب برای پیشبرد فعالیت های پژوهشی و نیز ارتقاء سطح علمی، فرهنگی و کمک به تلفیق علم و عمل، گامی مؤثر در رفع نیازهای علمی ورزش کشور بردارد. در این راست، پژوهشگاه اقدام به انتشار کتاب های علمی - ورزشی - تخصصی برگرفته از تلاش های متخصصان، محققان و دانش آموختگان تربیت بدنی و علوم ورزشی نموده است. امید است با انتشار این گونه کتب، به فضل خداوند متعال، گام های مؤثری در جهت تحقق اهداف عالیه نظام جمهوری اسلامی ایران برداشته باشیم.

پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پیشگفتار

غالب پدرها و مادرها، معلم‌ها و مربیان چنین می‌اندیشند که کودکان و نوجوانان امروز با یکی دو نسل پیش تفاوت بسیار دارند کودکان و نوجوانان امروز کنجدکاوترند، کلمات بیشتر و جملات طولانی‌تری بکار برده و مطالب پیچیده‌تری را می‌فهمند و به زبان می‌آورند. با دنیای رایانه و دنیای مجازی آشنا و با آن ارتباط برقرار می‌نمایند. آنان بزرگ‌سالتر به نظر رسیده و علاقه پیچیده‌تری دارند. آنان در مقابل محدودیت‌ها موضع می‌گیرند و کمتر از بزرگ‌ترها پیروی می‌نمایند. بر این اساس این سوال مطرح می‌شود، آیا این همه تفاوت مربوط به جنبه‌های شناختی، روانی-حرکتی، عاطفی و روانی-اجتماعی کودکان و نوجوانان است یا ناشی از تغییر در سبک زندگی خانواده‌ها، آموزشگاه‌ها و جامعه است. انکار نمی‌توان کرد که وضع بهداشت، تغذیه، رفاه اجتماعی، امکانات پزشکی افزایش اما آرامش روانی و فعالیت جسمانی در کودکان و نوجوانان کاهش یافته است. اما نمی‌توان نادیده گرفت که تغییرات زندگی اجتماعی، آموزشی، خانوادگی، رشد وسائل ارتباط جمعی و به‌طور کلی تغییر در سبک زندگی در همه ابعاد تأثیر عظیمی بر کاهش فعالیت و افزایش فقر حرکتی داشته است. از طرفی رشد و توسعه فزاینده علوم ویژگی حصری است که در آن زندگی می‌کنیم. دگرگونی‌های شگرفی که در زمینه علوم رخ داده نشانگر پیشرفت پرشتاب دانش بشری با بهره‌گیری از دستاوردهای پژوهشی است؛ فرآیندی که تسلط بیش از پیش انسان بر طبیعت و دستیابی به امکانات جدید و پیشرفت‌هه را امکان پذیر ساخته است. نگاهی به تاریخ بشریت گواه این مدعای است که حیات ملت‌ها پیامد کوشش‌ها و تلاش‌های آنان در راه کشف نادانسته‌هاست و در عصر حاضر، جوامعی توائسته‌اند بیشترین بهره را از مواهب الهی و طبیعت ببرند که پژوهش را به عنوان اصلی‌ترین ابزار کسب دانش، توسعه داده و مورد توجه جدی قرار داده‌اند. در سال‌های اخیر تربیت‌بدنی و علوم ورزشی نیز همانند سایر علوم دستخوش تغییرات چشم‌گیری شده است. سیل اطلاعات و یافته‌های پژوهشی، شکوفایی روزافزون این شاخه از علوم را در پی داشته به گونه‌ای که اعتبار بیش از پیش آن را در بین سایر علوم موجب شده است. در کشور ما نیز این حوزه پیشرفت‌های چشم‌گیری داشته است. موضوع ورزش کودکان و نوجوانان نیز از ابعاد مختلف مورد بررسی و پژوهش قرار گرفته است. همچنین اقدامات مفید و مطلوبی در جهت گسترش علمی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی با محوریت کمیته برنامه ریزی علوم ورزشی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انجام می‌گیرد. یکی از پیشنهادات کمیته برنامه ریزی تدوین کتابی با عنوان جنبه‌های روانی-اجتماعی ورزش رقابتی کودکان و نوجوانان بود که این افتخار نصیب نویسنده این اثر شد. با توجه به فعالیت‌های چشم‌گیر کمیته برنامه ریزی علوم ورزشی در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و پژوهشگاه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی با اهداف تولید دانش در جهت رفع نیازهای جامعه می‌توان چشم‌اندار مطلوبی را ابعاد مختلف در حوزه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی ترسیم کرد.

کتاب حاضر حاصل تجربه‌های یکی از علاوه‌مندان به حوزه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی در حیطه روانی-اجتماعی است که با هدف جنبه‌های روانی-اجتماعی ورزش رقابتی کودکان و نوجوانان تدوین شده است. این کتاب در دوازده فصل تنظیم شده است. فصل اول به مقدمه و تاریخچه جنبه‌های رشدی و اجتماعی کودکان با تکیه بر ورزش می‌پردازد. فصل دوم فرآیند رشد روانی و اجتماعی کودکان و نوجوانان از دیدگاه

اسلام را توضیح می‌دهد. در فصل سوم مبانی روانشناسی رشد بررسی خواهد شد. فصل چهارم اثر خانواده در مشارکت ورزشی دوران کودکی و نوجوانی را بررسی می‌کند. فصل پنجم ارتباط همسالان و رشد روانی و خوددارکی در فعالیت بدنی و ورزش را توضیح خواهد داد. در فصل ششم، نگاهی به تجارب هیجانی در ورزش کودکان و نوجوانان دارد. فصل هفتم فرآیندهای انگیزشی در ورزش کودکان و نوجوانان بررسی می‌شود. در فصل هشتم به موضوع مهم ورزش و مهارت‌های خودتنظیمی در کودکان و نوجوانان خواهیم پرداخت. فصل نهم، اثرات روانی اجتماعی ورزش بر کودکان و نوجوانان را بررسی می‌کند. موضوع اخلاق و اهمیت آن در ورزش کودکان و نوجوانان در فصل دهم بررسی می‌شود. در فصل یازدهم رشد مهارت‌های روانی در کودکان و نوجوانان را توضیح می‌دهیم و در پایان در فصل دوازدهم فشارهای ناشی از آسیب‌های ورزشی کودکان و نوجوانان مورد بررسی قرار می‌گیرد.

انتظار می‌رود تا پدران، مادران، معلمان، مربیان و تمام علاوه‌مندان به دانش تربیت‌بدنی و ورزش اهمیت جنبه‌های روانی- اجتماعی ورزش رقابتی کودکان و نوجوانان را درک کرده تا شاهد جامعه‌ای پویا، فعال، بانشاط و با انگیزه باشیم. در پایان خواهشمند است با پیشنهادها و راهنمایی‌های ارزنده خود نویسنده را یاری فرمایند.

دکتر علیرضا بهرامی

Afbahramy@yahoo.com

A-bahramy@araku.ac.ir

فهرست مطالب

۱۹	فصل اول: مقدمه و تاریخچه
۲۰	هدف کلی و اهداف رفتاری
۲۴	بررسی‌های روان‌شناسی ورزش و فعالیت‌های جسمی
۲۵	پرسش‌های اصلی در روان‌شناسی رشد چیست؟
۲۵	سیر توجه به ویژگی‌های کودکان
۲۶	تاریخچه مطالعه درباره کودک در عصر جدید
۲۸	روان‌شناسی امروز
۲۸	روان‌شناسی رشد
۲۹	رشد چیست؟
۳۰	مطالعه رشد چگونه صورت می‌گیرد؟
۳۱	از کجا باید آغاز کرد؟
۳۱	خودآزمائی
۳۵	فصل دوم: فرآیند رشد روانی و اجتماعی کودکان و نوجوانان از دیدگاه اسلام
۳۶	هدف کلی و اهداف رفتاری
۳۷	فرآیند رشد از دیدگاه اسلام
۴۴	ارائه عامل خوشایند (تفویت مثبت)
۴۵	مقاوم سازی رفتار مطلوب
۴۷	روش‌های کاهش و حذف رفتار نامطلوب
۵۰	پرخاش، ملایمت و نصیحت نوجوان
۵۰	پرورش استقلال کودک و نوجوان
۵۱	اهداف تعلیم و تربیت و تربیت بدنی از دیدگاه ادیان مختلف
۵۱	تعلیم و تربیت و تربیت بدنی در دین زرتشت
۵۱	تعلیم و تربیت و تربیت بدنی در دین یهود
۵۲	تعلیم، تربیت و تربیت بدنی در دین مسیح
۵۲	تعلیم، تربیت، تربیت بدنی و ورزش در دین اسلام
۵۷	منابع فصل دوم
۵۹	فصل سوم: مبانی روان‌شناسی رشد
۶۰	هدف کلی و اهداف رفتاری
۶۰	مروری به مبانی روان‌شناسی رشد
۶۱	روان‌شناسی تحولی
۶۱	تعريف رشد
۶۱	تحوّل

۶۱	پختگی رسیدگی یا رسش
۶۲	رشد پیوسته است یا ناپیوسته؟
۶۲	یک دوره رشد یا چند دوره رشد؟
۶۲	طبیعت مهم‌تر است یا تربیت؟
۶۲	توارث
۶۳	محیط
۶۴	تغذیه
۶۴	آسیب و اختلالات رفتاری
۶۴	وضع خانوادگی
۶۵	دوره‌های اصلی رشد انسان
۶۵	نظریه روانی - حرکتی آرنولد گزل:
۶۵	مراحل رشد شناختی ژان پیاژه
۶۶	مرحله حسی - حرکتی به شش مرحله فرعی تقسیم شده است:
۷۱	کاربردهای آموزشی نظریه رشد شناختی پیاژه
۷۲	نظریه اجتماعی - فرهنگی ویگوتسکی
۷۴	نظریه تکامل روانی - اجتماعی اریک - اریکسون
۷۵	بررسی نظریه اریکسون
۷۶	نظریه زیست شناختی استانلی هال پیرامون روان شناسی رشد در دوره نوجوانی
۸۱	رشد روان‌شناسی صریح باور-میل
۸۳	جایگزین تبیین‌های دامنه محدود
۸۴	خود ذهن در مقایسه با نظریات کودکان از آن
۸۷	فصل چهارم: اثر خانواده در مشارکت ورزشی دوران کودکی و نوجوانی
۸۸	هدف کلی و اهداف رفتاری
۹۰	نقش والدین در ورزش کودکان و نوجوانان
۹۰	نقش الگوپذیری کودکان از فعالیتهای بدنی والدینشان
۹۱	تأثیرگذاری والدین
۹۱	انواع اثرگذاری‌های اجتماعی
۹۶	نقش مربیان و معلمان
۹۷	فعالیتهای بدنی در زمستان
۹۸	نقش والدین به عنوان مربی
۹۹	بعضی بایدها و نبایدها نسبت به فعالیتهای کودکان
۱۰۰	والدین و استعدادیابی ورزشی فرزندان

سلامت جسمانی.....	۱۰۱
فرآیند استعدادیابی و پروش استعداد.....	۱۰۱
استعدادیابی توسط متخصصان و مربیان مجرب	۱۰۲
دلایل استعدادیابی	۱۰۳
پیش بینی اجرای ورزشی	۱۰۳
مزایای استعدادیابی	۱۰۴
معیارهای استعدادیابی.....	۱۰۵
رونده استعدادیابی عمومی (غربالگری عمومی)	۱۰۵
رونده استعدادیابی ویژه (غربالگری ویژه)	۱۰۵
چند توصیه مهم برای استعدادیابی ورزشی فرزندان.....	۱۰۶
خودآزمائی.....	۱۰۸
منابع فصل چهارم	۱۰۸
فصل پنجم: همسالان، رشد روانی و خود ادراکی در فعالیت بدنی	۱۱۱
هدف کلی و اهداف رفتاری.....	۱۱۲
آینین دوست یابی از دیدگاه آئمه اطهار(ع).....	۱۱۵
وظیفه والدین نسبت به دوستی‌های کودکان و نوجوانان	۱۱۶
پیامها و نتایج	۱۱۷
نقش گروه همسال در فعالیت‌های ورزشی	۱۱۸
عواملی که باعث طرد نوجوان از اجتماع می‌گردد	۱۲۱
ویژگی‌های گروه و انواع دوستی	۱۲۲
ضرورت تشکیل گروه	۱۲۲
اهمیت گروه	۱۲۲
انواع گروه‌ها	۱۲۳
کارکردهای مثبت و سنتی گروه همسال در سایه محبت	۱۲۴
نوجوان و استقلال از والدین	۱۲۶
تأثیر ورزش در ارضا نیازهای روانی کودکان و نوجوانان	۱۲۷
ورزش وسیله خودشناسی	۱۲۷
اثر فعالیت بدنی بر رشد اجتماعی کودکان	۱۲۸
تأثیر ورزش در پرورش استعدادها و رشد علاقه‌مندی کودکان و نوجوانان	۱۲۹
خودآزمائی	۱۳۰
منابع فصل پنجم	۱۳۰
فصل ششم: تجارب هیجانی در ورزش کودکان و نوجوانان	۱۳۳
هدف کلی و اهداف رفتاری.....	۱۳۴

۱۳۴	هیجان چیست؟
۱۳۶	عوامل هیجان
۱۳۷	کنترل هیجان
۱۳۹	هیجان خواهی
۱۴۰	هیجان و تکرار
۱۴۱	تاریخچه هیجان
۱۴۱	بررسی هیجان از دیدگاه روانشناسی
۱۴۱	ابعاد هیجان
۱۴۳	دیدگاه‌های مربوط به هیجان
۱۴۴	نظريه‌های هیجان
۱۴۵	هر هیجان شامل شناخت‌ها، اعمال و احساسات می‌باشد و
۱۴۶	وظایف هیجان‌ها
۱۴۶	آثار هیجان
۱۴۷	هیجان مُفید - هیجان مُضر؟
۱۴۸	راه کارهای مقاوم سازی خود
۱۴۹	هیجان‌ها و نوجوانان
۱۴۹	مشخصات هیجان
۱۵۰	فوائد و مضرات هیجان‌ها در بین کودکان و نوجوانان
۱۵۰	انواع هیجان
۱۵۲	ارتقاء هوش هیجانی فرزندان
۱۵۲	چگونه کودکی با هوش هیجانی (EQ) مناسب پرورش دهیم؟
۱۵۳	توجه و ابراز احساسات
۱۵۳	نامگذاری احساسات کودک
۱۵۴	حل مشکلات عاطفی
۱۵۵	حفظ آرامش
۱۵۵	نوجوانی، دوران شور و هیجان
۱۵۶	مشکل حاد برخی از نوجوانان
۱۵۶	غفلت هیجانی دوران کودکی
۱۵۸	هوش هیجانی در کودکان و رابطه آن با ورزش
۱۶۰	خودآزمائی
۱۶۰	منابع فصل ششم
۱۶۳	فصل هفتم: فرآیندهای انگیزشی در ورزش کودکان و نوجوانان

هدف کلی و اهداف رفتاری	۱۶۴
تعريف انگیزش	۱۶۵
زمینه‌های تاریخی پیدایش نظریه انگیزش	۱۶۶
دسته‌بندی انگیزش‌ها	۱۶۷
نظریه‌های انگیزش	۱۶۹
نظریه خود مختاری	۱۶۹
نظریه خود عزمی	۱۷۱
نظریه پردازان شناختی	۱۷۱
نظریه خود تعیین گری	۱۷۲
نظریه پردازان یادگیری اجتماعی	۱۷۲
نظریه حیوانی انگیزش	۱۷۳
نظریه‌های تک عاملی انگیزش	۱۷۳
انگیزه و ورزش	۱۷۳
فضای انگیزشی	۱۷۵
ایجاد محیط انگیزشی	۱۷۶
تنوع جلسات تمرینی	۱۷۷
ارتباط بین نیازهای ورزشکاران با انگیزش	۱۷۸
نیاز به جنبندگی و تحرک	۱۷۹
نیاز به پیوندجویی و تعلق	۱۷۹
نیاز به ارزشمند بودن	۱۷۹
انگیزه و اعتماد به نفس	۱۸۰
تنظیم انگیختگی	۱۸۲
تمایل رسیدن به موفقیت	۱۸۳
انگیزش از درون	۱۸۵
شرایط سنی و رشدی و رابطه آن با انگیزه	۱۸۶
تکنیک‌هایی برای برانگیختن کودکان و نوجوانان	۱۸۶
خودآزمائی	۱۸۷
منابع فصل هفتم	۱۸۷
فصل هشتم: ورزش و مهارت‌های خودتنظیمی در کودکان و نوجوانان	۱۸۹
هدف کلی و اهداف رفتاری	۱۹۰
تعیین هدف	۱۹۱
هدف گزینی	۱۹۲
هدف مؤثر	۱۹۳

۱۹۴	معیار تعیین اهداف چیست؟
۱۹۵	چگونه تعیین هدف بر رفتار و عملکرد اثر می‌گذارد؟
۱۹۶	انواع اهداف
۱۹۶	مراحل هدف گزینی موفق و دستیابی به آن
۱۹۶	مزایای تنظیم هدف
۱۹۶	بیانات و اظهار نظرهای مربوط به هدف
۱۹۷	دستیابی به اهداف با قدمهای قابل حصول
۱۹۸	خود گفتاری درونی (خود گویی)
۱۹۹	گفتگوی درونی و عملکرد
۲۰۱	یادگیری خودتنظیم
۲۰۱	خودکارآمدی
۲۰۲	کارآمدی جمعی
۲۰۴	منابع خودکارآمدی
۲۰۶	ابعاد و منابع بی نظمی در خودکارآمدی
۲۰۶	خودکارآمدی تکلیفی
۲۱۰	خود پنداره
۲۱۱	خود پنداره بدنی
۲۱۲	انواع خویشتن
۲۱۴	ابعاد خویشتن
۲۱۴	مدلهای نظری خودپنداره
۲۱۶	ویژگی‌های خودپنداره
۲۱۶	عوامل مؤثر بر خودپنداره
۲۱۸	خودپنداره و ورزش
۲۱۹	خودآزمائی
۲۱۹	منابع فصل هشتم
۲۲۳	فصل نهم: اثرات روانی اجتماعی ورزش بر کودکان و نوجوانان
۲۲۴	هدف کلی و اهداف رفتاری
۲۲۶	تأثیر ورزش در اجتماعی شدن
۲۲۲	اثر ورزش بر شخصیت
۲۳۳	کسب اعتمادبه نفس
۲۳۴	شکوفا شدن استعدادهای نهفته
۲۳۵	تأثیر ورزش در رشد و پرورش اجتماعی کودکان و نوجوانان

۲۳۵	تأثیر ورزش در کاهش افسردگی
۲۳۶	تأثیر ورزش در کاهش اضطراب
۲۳۷	نقش ورزش در پر کردن اوقات فراغت
۲۳۸	تأثیر ورزش بر حافظه
۲۳۹	خودآزمائی
۲۴۰	منابع فصل نهم
۲۴۱	فصل دهم: اخلاق در ورزش
۲۴۲	هدف کلی و اهداف رفتاری
۲۴۳	تمامی اخلاقی چیست؟
۲۴۴	نظريه‌های رشد اخلاقی
۲۴۷	مراحل تکامل اخلاقی از منظر کلبرگ
۲۵۱	تربيت بدنی به عنوان محطي برای تکامل اخلاقی
۲۵۵	اخلاق از منظر اسلام
۲۵۶	رقابت شرافتمندانه و جوانمردانه
۲۵۷	ورزش‌های مردود
۲۵۷	بایدهای اخلاقی
۲۶۰	نبايدھای اخلاقی
۲۶۳	خودآزمائی
۲۶۳	منابع فصل دهم
۲۶۵	فصل یازدهم: رشد مهارت‌های روانی در کودکان و نوجوانان
۲۶۶	هدف کلی و اهداف رفتاری
۲۶۷	اعتماد به نفس
۲۶۸	اعتماد به نفس چیست؟
۲۶۹	علائم اعتماد به نفس
۲۶۹	نقش والدین
۲۷۱	راهکارهای افزایش اعتماد به نفس در کودکان و نوجوانان
۲۷۲	عزت نفس
۲۷۲	اثر عزت نفس بر انگيزش
۲۷۳	تقويت عزت نفس کودکان
۲۷۴	آموزه‌های روان شناختی تقويت عزت نفس
۲۷۴	اضطراب
۲۷۶	نشانه‌های اضطراب در کودکان
۲۷۷	علل اضطراب

۲۷۹	عوامل جانبی مؤثر در ابتلا به اضطراب
۲۷۹	ترس
۲۸۰	أنواع ترس
۲۸۲	برخورد با کودک در هنگام ترس چگونه باید باشد؟
۲۸۴	ترس و دیگر اختلالات
۲۸۴	استرس
۲۸۵	استرس در کودکان
۲۸۵	علائم و نشانه‌ها
۲۸۸	علائم استرس: تا ۵ سالگی
۲۸۸	علائم استرس: ۶ تا ۱۱ سالگی
۲۸۸	علائم استرس: ۱۲ تا ۱۸ سالگی
۲۸۹	منشأ استرس کودکان
۲۹۰	افسردگی
۲۹۱	نشانه‌های افسردگی در کودکان
۲۹۱	علت‌های افسردگی در کودکان
۲۹۲	پیشگیری و درمان افسردگی در کودکان و نوجوانان
۲۹۳	خودآزمائی
۲۹۴	منابع فصل یازدهم
۲۹۵	فصل دوازدهم: فشارهای ناشی از آسیب‌های ورزشی کودکان و نوجوانان
۲۹۶	هدف کلی و اهداف رفتاری
۲۹۷	امنیت در ورزش
۲۹۸	آسیب‌های ورزشی در کودکان و نوجوانان
۳۰۰	تعداد جلسات تمرین برای کودکان
۳۰۱	سن ورزش در کودکان
۳۰۲	نقش والدین در ورزش کودکان
۳۰۲	چرا کودکان ورزش را کنار می‌گذارند؟
۳۰۶	عارض شروع زودهنگام ورزش حرفه‌ای
۳۰۶	توصیه‌هایی در خصوص سازماندهی فعالیت ورزشی کودکان
۳۰۷	معیارهای مورد نظر مراحل تکامل ورزش در کودکان از نظر گالاهو و ازمون
۳۰۸	خودآزمائی
۳۰۸	منابع فصل دوازدهم

فصل اول؛

مقدمه و تاریخچه

هدف کلی

آشنائی با مبانی و سیر تاریخی ورزش رقابتی کودکان و نوجوانان

اهداف رفتاری

از خواننده انتظار می‌رود پس از مطالعه و یادگیری مطالب این فصل بتواند:

- مبانی نظری ورزش کودکان را توضیح دهد.
- دیگاه مناسبی از روان شناسی ورزش و فعالیت‌های جسمی کودکان در ذهن خواننده ایجاد شود.
- سیر تاریخی توجه به ویژگی‌های کودکان را با تأکید بر روانشناسی رشد توضیح دهد.
- مراحل مطالعه روانشناسی رشد را بیان کند.

امروزه فقر حرکتی ناشی از زندگی صنعتی مشکلات زیادی برای انسان ایجاد کرده است. لذا دانشجویان محترم توجه دارند که ورزش از نیازهای ضروری انسان امروز می‌باشد. در مدیریت منابع انسانی توجه به سلامت جسمی و روانی کودکان و نوجوانان بیش از گذشته مورد توجه قرار دارد زیرا محصول مدرسه که همان دانش آموزان تربیت شده می‌باشند، از عوامل مهم پیشرفت جوامع به شمار می‌رond. پیچیدگی روزافزون این جوامع در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی مناسبات اجتماعی و تعاملات بین فردی و اجتماعی را دستخوش تحولات زیادی کرده که نمود عینی و تجلی بیرونی آن پیچیدگی و افزایش تعدد مناسبات فرد با دنیای بیرون از جمله دیگران در جامعه می‌باشد. لذا از دست آوردهای پیشرفت تکنولوژی و زندگی امروزی، ظهور و بروز انواع ناهنجاری‌ها و اختلالات روانی - عاطفی، هیجانات روحی منفی، استرس، اضطراب، نالمیدی و نگرانی، احساس پوچی و سردرگمی و نداشتن زندگی شیرین توأم با آرامش است؛ در نتیجه مردم به انواع بیماری‌های روانی همچون اضطراب، افسردگی مبتلا می‌شوند. از طرفی صنعتی شدن جوامع و به تبع آن کاهش تحرک و فعالیت‌های بدنی در افراد، ضرورت پرداختن به فعالیت و ورزش را بیش از گذشته نمایان ساخته است که در این ارتباط نقش دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی در رشته‌ها و گرایش‌های مختلف بسیار اهمیت دارد آنها باید تلاش کنند به‌طور علمی و هدفمند ورزش و فعالیت‌های بدنی را در جامعه بخصوص در بین کودکان و نوجوانان گسترش دهند و توجه گستردگی ای را نسبت به ورزش، به ویژه نقش مسائل روان شناختی آن معطوف کنند (بهرامی، ۱۳۸۹). اریکسون^۱ با بیان نظریه تحول روانی-اجتماعی خود معتقد است که هر فرد هشت مرحله متوالی رشد روانی-اجتماعی را از کودکی تا سالمندی پشت سر می‌گذارد و هر مرحله به وسیله یک تعارض یا

^۱ Erickson